

Намнаабы 7 нуемэрдээх «Туллукчаан» о5о сайдар киинэ

СЦЕНАРИЙ

квест- оонньуу «Харыйаны кердееьун»

бэлэмнэнии белех

Бигэргэттэ _____

А5а иитээччи: Васильева Н. Е.

Онордо: Никифорова Е. П.

Темата: «Харыйаны кердееун»

Уерэх дьарыгын тэрийни: квест-оонньуу

О5о дьарыгын керуунэрэ: оонньуу, хамсаныы, конструирование (онорон табаарыы); билии-чинчийи;

Сыала: о5о кехтеех билиитин уонна бэйэтин толкуйун сайыннарыы.

Соруктара:

- **Сайыннарар:** о5о бол5омтотун, ейдуур-саныыр дьобурун, санаан керуутун, билэр ба5атын сайыннарыы.

- **Иитэр:** о5о сана билиини ыларыгар кехтеех ке5улээбин; о5олор эйэлээхтик бииргэ улэлиллэрин иити; соруудах толоруутугар эппиэтинэстээх сыьыаны иити.

- **Уерэтэр:** 20 ибинэн суоттуур уонна тэнниир уеруйэ5ин тупсарыы; чыыбылалары тэннээбини бигэтии; задача суоттуур уеруйэ5ин бигэтии; линейканан ууну кэмнээбини эрчийи; деталларынан обраы айан табаарарга оонньоутуу; былаанна сирдэтэр сатабылын тупсарыы.

Туттуллар матырыйаллар уонна оборудованиелар: проектор, ноутбук, экран, слайд-презентация, харыйа, Кузя-оонньуур, харыйа оонньуурдара

Тунэтиллэр матырыйаллар:

- «Снеговик» пазл- 6 шт,

- «Чыыбыла дьизэтэ»- 6 шт, чыыбылалар 1- 8(6 набор)

-тэтэрээттэр, харандаастар-биирдии о5о5о, ;

- оонньуу «Колумбово яйцо»- 6 шт, линейкалар, сыппаралар, карточкалар «Кузяттан Харыйа5а диэри ууну мээрэйдээ»

- араас еннеех фигуралар чаастара;

Туттуллубут литература:

1. Коротовских Л.Н. Планы – конспекты занятий математических представлений у детей дошкольного возраста. - СПб.: ООО «ИЗДАТЕЛЬСТВО «ДЕТСТВО – ПРЕСС», 2011.
2. Аммосова Т. П. Оскуола иннинээ5и саастаах о5олорго математика.- Дьокуускай: «Бичик» национальной кинигэ кыбата, 1995.

НОД технологической картата

№	Дьайабыл кэрдииньэ	Дьайабыл барыыта		
		Иитээччи дьайабыла	Оболор дьайабыллара	Бириэмэтэ
1	<u>Кири чааьа</u> Тэрээбин	- Оболоор, Сана Дьылбыт чугааата, ырыабытын хатыылыахайын эрэ: Остуоруйа дойдута Сана дьыл кэлэн иьэр Кулэн уерэн оонньотон Кемус уотун уматта. Турдубут сиедтиьэн Елка тула ункуулээн Эйьэстик мичэрдээн Ыра сана туолуохтун...	Оболор илиилэриттэн тутуьан ыллыыллар.	2 мун
2	<u>Проблемалары уерэтин, быьаары</u> Дьайабыл сыалын туруоруу уонна ылыныы	- Оболоор, оттон Харыйабыт ханна баарый? (соьуйар). Туруорбут миэстэбитигэр суох дии... Ким ылан барыан себуй? Керун эрэ, туох эрэ сытар- тугуй бу, кимиэнэй? Кырдьык даьаны, Кузя ложката хаалбыт дии. Тоьо ложкатын хаалларбыта буолуой Кузя? Кырдьык даьаны, ыйынньык курдук хаалларбыт быьылаах. Керун эрэ, суруктаах ессе. Аабан иьитиннэрэбин дуо? Больойон истин эрэ: « Утуе кунунэн, оболор! Мин кун аайы эьигини керебун- хайдах сылдьаргытын, тугу дьарыктанаргытын. Себулуур дьарыккыт математика буолар. Таайдым дуо, оболор? Мин эмиэ ахсааны себулуубун, ол иьин бугун эьигини кытта оонньуу таарыйа соруудахтары бэлэмнэтим. Соруудах аайы Харыйа оонньуурун булан иьиэххит, онно эмиэ сюпризтаах. Онтон барытын толордоххутуна, Харыйабытын булуоххут. Сэрэйбиккит курдук ложкабын ыйынньык оностуьут. Ситиьиилэри баьарабын! Кузя»	Соьуйаллар, Харыйаны кердууллэр. Таайаллар Оболор эппиэттэрэ	2 мун

3	<p><u>Сүрүн чааьа</u> Быъаарыыга турар боппуруоу бырайыактааьын, билиини тобоостооьун, эбэтэр НОД сыалынан сана дьайылары толоруу. Оболор сана билиини арыйыылара, дьайы нымаларын.</p>	<p>- Оболор, Харыйабытын хайдах булар эбиппитий? Кузя этэринэн, ложка буллаххыт аайы, кини сорудахтарын толоробут, оччобо сюрпризтаах Харыйабыт оонньуурдарын булаталыыгыт. Барытын толордоххутуна Харыйабытын булабыт. Бэлэмнит дуо, оболор? Оччобуна эрчиллиэххэин: Мин санаабыт чыыбылам 1 уоннаахтан (десяток) уонна 3 биирдээхтэн (единица) турар эбит, этин эрэ ханнык чыыбыланый?</p>	<p>Оболор эппиэттэрэ Бэлэмнэрин биллэрэллэр</p>	
4	<p><u>Улэлиин үерэтэр чааьа</u> Бэйэ ейунэн онорууга сана ныманы эбэтэр баар билиини туттан улэни толоруу</p>	<p><u>Бастакы ложка.</u> «Хаар-сыыппыралары саабылаан уурун» 1-10 диэри сыыппыралары саабылаатахтарына Снеговик ойуута тахсан кэлэр. Слайд- Снеговик соруудаба «Кетугуллубут бэлиэлэри туруортаан» < > = бэлиэлэри туруортуулар <u>Иккис ложка.</u> «Чыыбыла дьийэтэ» 8 чыыбыла састаабын туруораллар. Слайд- Печенька соруудаба «Задачаны суоттаа» <u>Уьус ложка.</u> «Графической дьыктаан» 5 кл.уна, 1 кл.уеьээ, 1 кл.ханас, 2 кл.уеьээ, 1 кл.ханас, 1 кл.уеьээ, 1 кл.ханас, 1 кл.аллараа, 1 кл.ханас. 2 кл.аллараа, 1 кл.ханас, 1 кл.аллараа. Колокольчик ойуута тахсар. Слайд- Колокольчик соруудаба. «Фигуралар» (физминутка) 3 ыылыбыт араас еннеех фигуралар чаастарын тунэтиллэр. Команда бэриллэр: - «Ыылын» - «Хомуллун» <u>Тердус ложка.</u> «Колумбово яйцо» оонньуу. Кузяны онорон таъаарыы. Слайд- Кузя соруудаба «Линейканан мээрэйдээ» Линейканан Кузя турар точкатыттан Харыйа турар точкатыгар диэри уьунун мээрэйдииллэр. Хас сантиметр уьуннаабыт?</p>	<p>Остуолларынан бииргэ онороллор. Биирдиилээн толороллор Остуолларынан бииргэ онороллор. Биирдиилээн толороллор. Биирдиилээн толороллор. Бары бииргэ онороллор Остуолларынан бииргэ онороллор. Биирдиилээн толороллор</p>	

		<p>- Сорудахтарын барытын толордубут. Елкабытын хайдах булан ылабытый?</p> <p>- Керун эрэ, оБолор, Кузябыт бу кэлэн олорор эбит дии, илиитигэр ойууну туппут. Бу ойуунан туох диэн баБарарый? Толкуйдуохха. (бутэык сорудах ойуута)</p> <p>- 1 см биир хардыы буоллун, хааман керуеххэ.</p>		
5	<p><u>Түмүк чааба</u> Дьарыгы түмүктээин. Ырытыы.</p>	<p>Буллугут дииХарыйабытын! Набаа маладьыастаргыт, оБолор. Тургэн толкуйдаах, болБомтолоох, булугас ейдеех эбиккит.</p> <p>Елкабытын буларга ханнык сорудахтары толордугут? Ханныкка ыарыБаттыгыт? Ханнык сорудахтары себулээтигит?</p>	<p>ОБолор эпшиэттэрэ.</p>	

